

Gynækolog og obstetrikker
Christine Felding

sundhed@soendag.dk

Christine Felding

Når patienter fortæller mig, at de har blødt for et halvt år siden, men at de ikke har mærket nogen gener, så ringer mine alarmklokker

Argh, mit tis er godt nok lidt gult – og har været det længe, og det svier en del, men det går vel over? Kender du det med, at man har lidt for travlt med veninder, arbejde og måske børnebørn, til at man også lige når en tur forbi lægen for at få en henvisning til en gynækolog?

En anden faldgrube er, at nogle af de patienter, der så rent faktisk går til gynækolog, pakker det lidt ind. Tag eksempelvis ældre mennesker, der dør med nedsunken blære. De kan for eksempel være bange for, at det er cancer, men nogle kan ikke lide at omtale det så direkte hos gynækologen, så ofte har jeg hørt noget i retning af: "Der er sådan noget dernede i skridtet, der trykker på blæren." De er virkeligheden ligeglade med den blære, de vil selvfølgelig bare gerne vide, at det ikke er noget alvorligt. Men det lærer man jo som gynækolog at lure efterhånden, så jeg stiller selv spørgsmålene, og alle bliver ultralydsscannet, det er ren rutine, og det er også det, der gør, at man fanger cyster, svulster og cancer.

Så når først man er hos gynækologen, fanger vi som regel også det usagte. Faldgrube nummer et er, at man slet ikke får gået til gynækolog, og at man overhører, når kroppen siger fra eller sender advarsler, for der er altså nogle symptomer, kvinder skal reagere på, hvor de kan have tendens til at sjuske ved bare at lade stå til. Hellere komme en gang for meget end en gang for lidt.

Når patienter fortæller mig, at de har blødt for et halvt år siden, men at de ikke har mærket nogen gener, så ringer mine alarmklokker. Blødning efter overgangsalderen er altid noget, der skal undersøges – med det samme – for det kan i sjældne tilfælde være tegn på cancer. Det behøver ikke være noget, men man skal have scannet den

livmoder, og er der ikke noget, er den potte ude. Blødning ved samleje skal også undersøges – det gælder alle aldre – her skal man nemlig tjekke, om der er cancer på livmoderhalsen, eller om der for eksempel bare er tale om tørre slimhinder.

Sår, som ikke vil hele, skal du heller ikke sidde overhørig. Hvis det er en rift, kan du godt se tiden lidt an, om den forsvinder, men hvis det er deciderede sår, skal du gå til en gynækolog.

Skal du reagere på trykken på blæren? Det kan i værste tilfælde være en æggestokscancer, men det kan jo for eksempel også blot være muskelknuder, også kaldet fibromer. Men ja, tag fat i din gynækolog, hvis det bliver ved med at trykke.

Svier og kløer det i underlivet? Så kan man godt tro, at det blot er en bagatel, men det kan faktisk også være lichen sclerosus, som jeg af og til også skriver om i brevkassen. Lichen sclerosus er en hudsygdom, som ofte optræder i skridtet i form af hvide, perlemorsagtige forandringer, mens slimhinderne skrumper. En gynækolog kan hjælpe med at stille diagnosen, og heldigvis er lichen sclerosus noget, der kan behandles med salve med binyrebarkhormon, som virker for de fleste.

Inkontinens er også noget, nogle kvinder værner sig til, men det behøver man bestemt heller ikke acceptere. Her kan man både behandle det medicinsk eller operere, alt efter hvad du lider af. Der er både urge-inkontinens, som er en pludselig trang til at tømme blæren, og stress-inkontinens, som er sjattisseri ved nys eller hop. Er det stress-inkontinens, hjælper gode gamle knibeøvelser også.

I det hele taget er mit råd at lægge mærke til underlivets uregelmæssigheder – også over tid. Har du for eksempel kløe og svie i skridtet en enkelt dag eller to, går det nok, men varer det længere tid, hvor det ofte langsomt bliver værre, ville jeg få det undersøgt.